X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 6)

z dnia 6 lutego 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 6)

6 lutego 2024 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem posła **Bogdana Andrzeja Zdrojewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poselski projekt uchwały w sprawie upamiętnienia Eugeniusza Romera w 70. rocznicę śmierci (druk nr 178);

– propozycje tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2025 r.;

– wniosek o powołanie podkomisji stałych.

W posiedzeniu udział wziął **Piotr Prokopczyk** dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego w Najwyższej Izbie Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral**, **Julia Popławska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Krowiranda, Aleksandra Wolna-Bek** z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dzień dobry, chciałem wszystkich serdecznie przywitać na dzisiejszym posiedzeniu. Zaczynamy jak zwykle punktualnie.

Od razu powiem, że chciałbym po pierwsze nie tylko zatwierdzić nasz porządek obrad, ale jedną rzecz nadrobić, czyli zatwierdzić protokoły z poprzednich posiedzeń naszej Komisji. Mieliśmy na to troszkę więcej czasu niż zazwyczaj, ale też zależało mi na tym, żeby każda osoba, która chciałaby zobaczyć protokół i ewentualnie nanieść uwagi, miała taką możliwość.

Czy są jeszcze jakieś uwagi na dzisiejszym posiedzeniu? Nie widzę. Czy możemy uznać, że mamy protokoły posiedzeń przyjęte? Dziękuję państwu bardzo. Przypomnę, że są to protokoły z pierwszego do czwartego posiedzenia, bo tyle posiedzeń Komisji mieliśmy.

Dzisiejszy porządek posiedzenia Komisji obejmuje: pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały w sprawie upamiętnienia Eugeniusza Romera w 70. rocznicę śmierci (druk nr 178) – będzie uzasadniać pani poseł Anna Dąbrowska-Banaszek; rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2025 r. – jeśli chodzi o terminy, otrzymałem dwa wnioski, tak jak proponowaliśmy; rozpatrzenie wniosku o powołanie podkomisji stałych – otrzymałem trzy wnioski o powołanie takich podkomisji, w przypadku dwóch z nich być może potrzebne będzie uszczegółowienie.

Czy są uwagi do takiego porządku? Nie widzę, dziękuję bardzo. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty. Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego porządku dziennego. Poproszę panią poseł Annę Dąbrowską-Banaszek o uzasadnienie projektu uchwały (druk nr 178).

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, otrzymaliśmy wszyscy projekt uchwały w sprawie upamiętnienia Eugeniusza Romera w 70. rocznicę śmierci. Pragnę uzasadnić nasz projekt.

Eugeniusz Romer urodził się we Lwowie 3 lutego 1871 roku. Jego ojcem był Edmund Robert, urzędnik administracji państwowej, powstaniec styczniowy. Matką Eugeniusza była Irena, węgierska szlachcianka z pogranicza rumuńsko-serbskiego. Lata dziecięce spędził w Krośnie, w 1881 r. rozpoczął naukę w gimnazjum w Jaśle, później kontynu-

ował ją w Nowym Sączu. Już wówczas działał w tajnym ruchu niepodległościowym. W tymże również czasie, podczas wycieczki z ojcem w Tatry, po raz pierwszy zetknął się z górami, które stały się później głównym tematem i terenem jego działalności naukowej.

Studia uniwersyteckie w zakresie historii, geologii, geografii, meteorologii odbył na Uniwersytecie Jagiellońskim, studiował w Halle oraz we Lwowie, na Uniwersytecie Lwowskim. Studia ukończył w wieku 22 lat. Pracę doktorską obronił rok później, następnie zdał egzamin nauczycielski, później zaś został zatrudniony w nowopowstałej Akademii Handlowej we Lwowie. Przeprowadził habilitację w 1890 r. i później został profesorem nadzwyczajnym na tymże uniwersytecie. W 1911 r. objął katedrę geografii, na której działał blisko ćwierć wieku. Stworzył tu szkołę geograficzną, wszechstronną, obejmującą zarówno geografię fizyczną, gospodarczą, jak też kartografię. W połowie 1917 r. został wybrany dziekanem wydziału filozoficznego Uniwersytetu Lwowskiego na rok akademicki 1917/1918.

Przed wybuchem pierwszej wojny światowej zaangażował się w działalność niepodległościową, związując się z tajną organizacją młodzieży niepodległościowej „Zarzewie”. W nastawionym na samokształcenie ruchu zarzewiackim Eugeniusz Romer prowadził odczyty i prelekcje.

Wkrótce po wybuchu pierwszej wojny światowej opuścił zagrożony ofensywą rosyjską Lwów i przeniósł się do Wiednia. Tu przystąpił do opracowania wielkiego atlasu ziem polskich pod nazwą „Geograficzno-statystyczny atlas Polski”, przedstawiającego obraz Polski pod każdym względem: fizjograficznym, narodowościowym, gospodarczym i kulturalnym, co miało ogromne znaczenie dla przyszłych pertraktacji pokojowych w sprawie granic odrodzonej po zaborach Polski.

„Geograficzno-statystyczny atlas Polski” prezentował polską perspektywę światu, który od ponad stu lat o ziemiach polskich dowiadywał się tylko tyle, ile przekazali mu zaborcy. Wydana w trzech językach książka, zawierająca kilkadziesiąt map, stała się merytorycznym orężem dla polskich dyplomatów.

22 grudnia 1918 roku Eugeniusz Romer, wraz z profesorem Janem Czekanowskim, wyjechał do Paryża, gdzie do połowy października następnego roku pracował jako ekspert do spraw geograficznych przy delegacji polskiej na paryskiej konferencji pokojowej. W 1920 r. był też ekspertem w rokowaniach w Rydze, kończących wojnę polsko-bolszewicką. Jego „Pamiętnik paryski” i „Diariusz preliminarzy pokojowych w Rydze” to materiały, które zostały określone jako jedne z podstawowych źródeł wiedzy na temat przebiegu walki dyplomatycznej o granice Polski w latach 1919–1920, „unikatowe relacje naocznego świadka, pokazujące szczegółowy przebieg negocjacji pokojowych i procesów rozwiązywania sporów o granice państwa polskiego”.

Mapa sporządzona przez Romera, będąca wynikiem rozmów pokojowych z przedstawicielami Rosji Radzieckiej w Rydze, jest jedynym zachowanym w zbiorach polskich dokumentem przedstawiającym dokładny, naniesiony czerwonym atramentem przebieg granicy polsko-rosyjskiej z 1920 r.

W 1921 r. założył instytut kartograficzny nazywany później jego imieniem. Doprowadził do połączenia spółek wydawniczych Książnica i Atlas, w wyniku czego powstały Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze „Książnica Atlas”. Sprawował funkcję przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Geograficznego w latach 1925–1926, zaś w okresie od 1926 r. do 1939 r. – redaktora „Czasopisma Geograficznego”. Był członkiem zwyczajnym Polskiego Towarzystwa Geologicznego i członkiem Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika. Przez szereg lat pełnił funkcję wiceprezydenta Międzynarodowej Unii Geograficznej.

30 czerwca 1941 r., po zajęciu Wilna przez Niemców, ukrył się w klasztorze. Uniknął w ten sposób losu 24 profesorów lwowskich zamordowanych przez Niemców w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r. lub w następnych dniach.

Po wojnie osiadł w Krakowie, gdzie objął katedrę geografii na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz kierownictwo Krakowskiego Instytutu Geograficznego. Był współzałożycielem reaktywowanej w 1945 r. spółki akcyjnej Książnica-Atlas we Wrocławiu, która wydała pod jego redakcją szereg atlasów Polski i świata. Jako pierwszy wydzielił regiony klimatyczne w Polsce.

Eugeniusz Romer jest przykładem na to, że nie tylko żołnierze walczyli o niepodległość i przyszłość Polski. Odradzający się kraj potrzebował zaangażowania wszystkich Polaków, a praca i osiągnięcia polskich uczonych, cichych bohaterów II Rzeczypospolitej, były nieocenione. Zmarł 28 stycznia 1954 roku.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bardzo dziękuję, pani poseł.

To było oczywiście uzasadnienie do uchwały, którą wszyscy mamy. Postać chyba nie budzi wątpliwości u nikogo, dość szerokie i bardzo urozmaicone zasługi pewnie budzą uznanie u wszystkich. Natomiast zapytam na wszelki wypadek, czy do uzasadnienia albo do tej uchwały są uwagi o charakterze ogólnym, nieredakcyjnym? Nie widzę.

Proszę państwa, mamy natomiast uwagi o charakterze przede wszystkim redakcyjnym, w minimalnym stopniu modyfikujące także treść merytoryczną. Są to uwagi naszego Biura Legislacyjnego, za co chciałem bardzo serdecznie podziękować. Jeżeli nie będzie z państwa strony innego wniosku, czy też sprzeciwu, to byśmy po kolei, akapit po akapicie, te poprawki, krótko mówiąc, przejrzeli.

Panią poseł bym prosił tylko o uwagę, bo jeżeli pani poseł będzie akceptowała propozycje, to oczywiście będziemy przechodzić dalej, nie trzeba będzie ich głosować. W ten sposób przejdziemy te dziesięć akapitów plus tytuł i będziemy mieli możliwość poparcia tej uchwały. Czy zgadzają się państwo na taką formułę? Dziękuję bardzo.

Tytuł uchwały: „w sprawie upamiętnienia Eugeniusza Romera w 70. rocznicę śmierci". Czy są uwagi? Nie widzę. Przechodzimy do pierwszego akapitu.

Wszyscy mamy uchwałę, wszyscy państwo mają uchwałę? W pierwszym akapicie jest propozycja Biura Legislacyjnego, aby skreślić „w rodzinie Edmunda – powstańca styczniowego. W młodości" i „mieszkał". W związku z tym zdanie brzmiałoby: „urodził się 3 lutego 1871 roku we Lwowie w rodzinie Edmunda – powstańca styczniowego, jednak młodość spędził na Podkarpaciu". Jest to uproszczenie zdania i pewna logika pozwala nam na to, aby właśnie zaakceptować taką poprawkę. Pani poseł kiwała głową pozytywnie…

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak, tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś ma uwagi do tej części? Nie widzę, możemy przejść do drugiego, krótkiego akapitu, w którym nie ma propozycji poprawek. Czy ktoś chciałby jednak taką zgłosić? Nie widzę.

Przechodzimy do trzeciego akapitu, który zaczyna się od słów: „Przed I wojną światową". I tu mamy końcóweczki poprawione przez Biuro Legislacyjne: „W 1911 roku" zamiast „rok"; „Polskie Drużyny" wielką literą; w „stanowiące paramilitarną" jest dodane słowo „stanowiące", żeby nie było wątpliwości; zamiast „ćwiczącą" mamy „szkolącą"; dopisane „«Drużyniacy»" ze „«Strzelcami» Józefa Piłsudskiego" i w ten sposób nie mamy wątpliwości.

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Czekam, czy ktoś ma uwagi? Nie widzę, uważam że ten trzeci akapit jest zaakceptowany, zwłaszcza przez autorów.

Czwarty akapit – ponieważ jest krótki, a jest w nim aż sześć poprawek stylistycznych, to przeczytam w całości: „Stworzył geopolityczną koncepcję «pomostowości» ziem polskich, które według niego odgrywały kluczową rolę na obszarze" – tu zamiast „w" jest „na obszarze" – „pomiędzy Morzem Bałtyckim i Morzem Czarnym" – dodane „morzem" –„co koresponduje ze współczesną koncepcją Międzymorza. Współtworzył wydawnictwo «Książnica – Atlas», a w efekcie licznych przełomowych prac stał się ojcem polskiej kartografii".

Jest akceptacja autorów, nie ma uwag, przystępujemy do akapitu piątego, w nim są tylko dwie poprawki. Po „Rzeczypospolitej" mamy poprawione: „wydanego w 1916 roku

«Geograficzno-statystycznego atlasu Polski»”. I potem są tylko końcówki: „na konferencji pokojowej”. Czy do tego mamy… Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Jakub Krowiranda:

Chcieliśmy tylko zwrócić uwagę, że tutaj zaproponowaliśmy połączenie dwóch akapitów.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Tak jest.

Legislator Jakub Krowiranda:

Żeby ten krótki akapit, który zaczyna się od „Następnie pracował” połączyć z akapitem piątym.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Który to jest na następnej stronie naszego oryginalnego tekstu. I tam mamy już wtedy końcówkę: „Następnie pracował też jako ekspert Ministerstwa Spraw Zagranicznych w latach 1920–1921 podczas konferencji w Rydze kończącej wojnę polsko-bolszewicką”. Pani poseł?

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Zgoda. Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi, inne propozycje? Nie widzę.

Szósty akapit. Przeczytam też w całości. Pan poseł Babinetz do tego szóstego akapitu, proszę bardzo.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Biorę pod rozwagę taką jedną, ewentualną poprawkę, która by minimalnie skróciła tekst. Chodzi o ten fragment dotyczący wydawnictwa Książnica – Atlas. Ponieważ już wcześniej mamy informację o tym, że Romer współtworzył wydawnictwo Książnica – Atlas, a pod koniec, znaczy w następnym, kolejnym akapicie, po tym, który teraz rozpatrujemy…

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Znowu się pojawia.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

…jest mowa o reaktywowaniu przez niego wydawnictwa Książnica – Atlas, więc, mimo że jest to rzecz bardzo ważna, to może nie musi być trzy razy. I w związku z tym propozycja poprawki, aby usunąć ten fragment: „pracował w wydawnictwie «Książnica – Atlas» oraz”. Zostałoby wtedy: „wykładał na uniwersytetach i redagował «Czasopismo Geograficzne» … A może jednak „oraz”, bo potem jest „i” … To może nie, to źle. Proponujemy: „wykładał na uniwersytetach oraz redagował «Czasopismo Geograficzne» i «Polski Przegląd Kartograficzny»”. Byłoby nieco krócej.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bardzo dziękuję, wydaje się, że poprawka zasadna. Ale jeszcze zgłasza się pan poseł Samborski. Proszę bardzo.

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Skoro szukamy skrótów i oszczędnego gospodarowania słowami to myślę, że możemy zrezygnować ze słowa „niepodległej” przy „II Rzeczypospolitej”, bo wiadomo, że II Rzeczypospolita – każdy to wie, powszechnie to wiadomo – była niepodległa.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Słuszna uwaga, ale nie zawsze trafia na pozytywny odbiór samych autorów, bo czasami wolą podkreślić. Natomiast zapytamy panią poseł, czy wyraża zgodę także na tę drugą poprawkę?

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Jeśli można, to prosiłabym o zostawienie tego słowa.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Tak jak się spodziewałem. Czy pan poseł Samborski wyraża w tej materii zrozumienie, czy upór?

Poseł Tadeusz Samborski (PSL-TD):

W ramach miłosierdzia bożego nie będę się spierał z niewiastą.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bardzo dziękuję panu posłowi. Dziękuję bardzo.

Mamy więc propozycję. Dodam jeszcze, że mamy dwie minimalne poprawki Biura Legislacyjnego, bo chodzi o to, żeby wyraźnie zaznaczyć: „które pracowało na rzecz integracji i efektywnego rozwoju”, a nie „nad integracją i efektywnym rozwojem”. Ale to tak na wszelki wypadek. Mamy ten skrót zaproponowany przez pana posła. Z tym skrótem i poprawkami Biura Legislacyjnego szósty akapit jest przez państwa zaakceptowany. Przechodzimy do siódmego.

W siódmym mamy poprawkę tylko w końcówce: „reaktywował we Wrocławiu wydawnictwo «Książnica – Atlas», która wydała wiele jego atlasów Polski i świata. Jako pierwszy spośród badaczy opracował mapę regionów klimatycznych Polski”. „Mapę” jest zamiast „wydzielenie”.

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo, autorzy w osobie pani poseł się zgadzają.

Czy ktoś ma uwagę? Mamy siódmy akapit zaakceptowany.

Przechodzimy do ósmego akapitu. Na początek Biuro Legislacyjne proponuje: „Był jednym z redaktorów dzieła «Encyklopedia. Zbiór wiadomości z wszystkich gałęzi wiedzy…” – zamiast „dziedzin wiedzy” – „…polskiej encyklopedii»”. I końcówka: „w zaborze austriackim”. Początek kolejnego zdania: „Zasłynął jako autor”. Dziękuję za akceptację. Czy ktoś ma uwagi? Nie widzę.

Przechodzimy w takim razie do przedostatniego akapitu, w którym mamy poprawki tylko w słowach „na cmentarzu” i „z jego wolą”. Chodzi o końcówkę, żeby nie było wątpliwości. Zmiana jest czysto stylistyczna. Czekam na gest pani poseł.

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne uwagi? Nie widzę. Przechodzimy w związku z tym do ostatniego akapitu. Ze względu na to, że jest ostatni, przeczytam go w całości, z korektami, które są tylko legislacyjne: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 70. rocznicę śmierci Eugeniusza Romera oddaje hołd temu najwybitniejszemu polskiemu geografowi i kartografowi, zasłużonemu w zakresie odzyskania przez Polskę niepodległości po I wojnie światowej i ustaleniu jej granic”.

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, panie, panowie posłowie, czy mogę uznać, że mamy… Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak, dziękuję bardzo.

Mamy taką jedną wątpliwość dotyczącą poprawki pana posła Babinetza. W poprawce pan poseł wskazał, żeby usunąć fragment „i pracował w wydawnictwie «Książnica – Atlas»”. Zdaje się, że pan poseł już uwzględnił naniesione przez nas zmiany językoznawców. Wydaje się nam, że wyraz „oraz” powinien jednak pozostać.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Tak jest, zgoda.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Najpierw chciałem usunąć wyraz „oraz", ale potem zaproponowałem, żeby usunąć „i", a zostawić „oraz", ponieważ trzy słowa później pojawia się „i" między słowami „Geograficzne" a „Polski". Tak że intencja była taka, żeby było „oraz".

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Uznaję to za wspólną poprawkę trzech stron: autora, pana posła Babinetza oraz Biura Legislacyjnego. Dziękuję bardzo.

Możemy głosować jawnie albo przez rekomendację. Czy ktoś ma wątpliwości, co do tekstu uchwały? Nie widzę. Czy możemy uznać, że projekt jest przez nas wszystkich rekomendowany pozytywnie? Dziękuję bardzo.

Bardzo pani poseł dziękuję za bardzo sprawne przedstawienie projektu. Będziemy potrzebowali naszego – czyli w obszarze Komisji Kultury i Środków Przekazu – posła sprawozdawcy. Jest zgłoszenie sygnalizowane wcześniej. Panie przewodniczący, proszę bardzo.

Poseł Norbert Jakub Karczmarczyk (PiS):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym zgłosić pana posła Piotra Babinetza do reprezentowania prac parlamentarnych, jeśli chodzi o tę uchwałę.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy pan poseł Babinetz się zgadza?

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są inne kandydatury? Nie widzę. Stwierdzam po pierwsze zakończenie pierwszego czytania. Projekt uchwały jest przyjęty, Komisja Kultury i Środków Przekazu wyznaczyła pana posła Babinetza do reprezentowania jej na posiedzeniu Sejmu przy tej uchwale.

Przechodzimy, proszę państwa, do punktu drugiego. Mamy zgłoszenia do propozycji kontroli planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2025 r. Otrzymałem dwa wnioski w formie pisemnej: pana Piotra Adamowicza, jak również pani poseł Barbary Okuły. Pani poseł jest? Jest, jest na końcu. Uśmiecham się do pani poseł i od razu od pani poseł zaczniemy dlatego, że wniosek pani poseł jest literacko rozbudowany, że tak powiem. Potrzebowalibyśmy krótkiego jego streszczenia po to, żeby móc nad nim zagłosować. On może być dodatkowo elementem uzasadnienia, natomiast bardzo nam zależy na tym, żeby wniosek nie budził wątpliwości, był bardziej zbudowany, by nie było wątpliwości, co ma być przedmiotem kontroli. Proszę bardzo.

Poseł Barbara Okuła (Polska2050-TD):

Zgłosiłam do kontroli tematy bardziej takie… Żeby skontrolować: instytucje kultury podległe pod Samorząd Województwa Podlaskiego, zgodność działań instytucji i wydatkowanych środków ze statutami stosowanymi ustawami: Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Ustawą o bibliotekach i Ustawą o muzeach; sprawy kadrowe – zatrudnianie osób bez odpowiedniego wykształcenia, kompetencji, systemy wynagrodzeń, nagród i premii, dodatkowe zatrudnianie na umowach zlecenia czy umowach o dzieło. Głównie chodzi o instytucje muzeum i Operę, i Filharmonie Podlaską. Mogę to ewentualnie skrócić.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Tak, bardzo bym prosił. Poproszę także pana posła Adamowicza o przedstawienie swojego wniosku, natomiast dam pani króciutki czas, bo chodzi o skontrolowanie określonej instytucji w zakresie, generalnie rzecz biorąc, trzech spraw i tych instytucji. Gdyby ten wniosek pani przeformułowała tak, żeby liczył on mniej elementów uzasadnienia, byłoby nam łatwiej.

Poseł Barbara Okuła (Polska2050-TD):

Tak, to ja za chwilkę to zrobię. Dobrze.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

I pan przewodniczący Piotr Adamowicz, proszę bardzo drugi wniosek.

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, panie i panowie, propozycja z mojej strony jest następująca. Kontrola powołania, finansowania, realizacji i sama realizacja instytucji kultury pod nazwą Muzeum „Pamięć i Tożsamość" w Toruniu. Krótkie uzasadnienie: w roku 2018 między Fundacją Lex Veritatis reprezentowaną przez ojca Tadeusza Rydzyka a wiceprezesem Rady Ministrów ministrem kultury i dziedzictwa narodowego Piotrem Glińskim zawarto umowę o utworzeniu instytucji kultury pod nazwą Muzeum „Pamięć i Tożsamość". Z umowy oraz kolejnych ustaw budżetowych wynika, że finansowanie realizacji wspomnianego muzeum zapewniono niemal wyłącznie ze środków publicznych. Zaangażowanie środków publicznych wyniosło do tej pory sto kilkadziesiąt milionów złotych, być może koło 200 mln zł.

W 2022 r. minister Michał Wójcik przemawiając w Sejmie wskazał, że podatnicy wydadzą na ten cel kwotę około 182 mln zł. Zważywszy na skalę inwestycji, finansowe zaangażowanie właściciela, czyli Fundacji Lex Veritatis, w realizację muzeum w postaci wkładu pieniężnego określić należy jako niewielkie, w zasadzie symboliczne. Mimo wcześniejszych, wielokrotnych zapowiedzi muzeum nie zostało do tej pory udostępnione dla zwiedzających.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że pomiędzy wykonawcą, firmą Rafako, a inwestorem dochodziło do sporów, podczas których wykonawca wskazywał na brak współdziałania czy też utrudnianie przez inwestora wykonania umowy. Kilka tygodni temu firma Rafako zdecydowała się na odstąpienie od umowy na budowę muzeum. Z informacji medialnych wynika, że część podwykonawców i zleceniobiorców nie otrzymała do tej pory wynagrodzenia za pracę.

Nawiązując do powyższego, zgłoszenie tego wniosku uważam za zasadne i niejako na marginesie, *post scriptum*, przeglądając jedno z zamówień, natrafiliśmy na informację o poszukiwaniu przez Muzeum „Pamięć i Tożsamość" specjalistycznych gablot muzealnych razem z eksponatami. To jest w środowisku muzealników obiektem powszechnych żartów. Z kolei bodajże wczoraj przyszła kolejna informacja mówiąca o tym, że w budowanym muzeum ma się też mieścić miniklasztor, czego z kolei nie było w umowie między panem ministrem a fundacją. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Nim otworzę dyskusję nad złożonymi wnioskami, chcę zapytać, czy ktoś z państwa ma inne propozycje wniosków do kontroli na rok – przypomnę – 2025. Pan poseł Gliński, proszę bardzo.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Tak, panie przewodniczący. Dziękuję bardzo.

Mam wniosek o przeprowadzenie kontroli w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod kątem dwóch działań systemowych, które w tej chwili obserwujemy. Pierwsze działanie to jest wycofywanie się z wielu inwestycji, które były planowane albo wręcz rozpoczęte. Niektóre z tych inwestycji są już po rozstrzygnięciu konkursu architektonicznego, co oczywiście, jeśli dojdzie do wycofania się z tych inwestycji, będzie skutkowało olbrzymimi stratami już zaangażowanych środków publicznych w te kwestie. To dotyczy na przykład Polskiej Opery Królewskiej, Centrum Europejskiego Muzyki – już dawno, chyba ze trzy lata temu, był rozstrzygnięty konkurs i realizacja tej inwestycji była przygotowywana. To, o czym mówię, dotyczy bardzo wielu inwestycji. Wycofywanie się, na ogół pod pretekstem tego, że nie ma pieniędzy w budżecie – to było wszystko planowane w czasach, gdy ja odpowiadałem za resort i te pieniądze były przewidywane.

Ta kontrola powinna dotyczyć także inwestycji, o której ja tutaj, na posiedzeniu Komisji kiedyś mówiłem. Kiedyś dostałem odpowiedź na interpelację i to potwierdza ten niepokój. Chodzi mianowicie o wycofanie się z wieloletniego programu rządowego dotyczącego budowy pięciu archiwów państwowych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. One po prostu najprawdopodobniej nigdy nie powstaną, ponieważ w budżecie nigdy nie znajdą się środki bezpośrednio na budowę archiwów. Dotychczas było to bardzo utrudnione. Przypominam, chodzi o: Poznań, Szczecin, Koszalin Piotrków Trybunalski i Łódź. Ministerstwo pod obecnym kierownictwem rezygnuje z tej inwestycji. A więc kontrola rezygnacji z projektów inwestycyjnych, to jest pierwsza część tej kontroli.

Druga kontrola powinna dotyczyć trybu i sposobu odwoływania dyrektorów w instytucjach kultury. Myślę, że do 2025 r. takich odwołań będzie znacznie więcej. W tej chwili mamy przykłady wielu bezprawnych odwołań dyrektorów, którzy mają ważne kontrakty. Z informacji, które docierają, a które trzeba zweryfikować, które NIK mógłby zweryfikować – bo my to będziemy robić innymi sposobami – często to się odbywa pod pretekstem różnego typu pseudozarzutów, czy też doprowadza się w atmosferze szantażu i nacisków do zmian dyrektorów i to dyrektorów kompletnie apolitycznych, takich jak dyrektor Gaweł w Muzeum Narodowym w Warszawie, który został odwołany właśnie niedawno pod pretekstem zarządzania przez konflikt. To jest coś, czego ustawa nie przewiduje, no ale kreatywny podpułkownik Sienkiewicz widocznie to przewidział.

Podobnie jak i ostatnie odwołanie dyrektora Berenta z Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. I tu państwu przeczytam: „Podstawą odwołania jest złożona wobec ministra deklaracja dyrektora o braku identyfikacji z polityką i działaniami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego". Widocznie nadal – czy też, w obecnej rzeczywistości, na nowo – funkcjonuje kierownicza rola partii. Czyli to, że dyrektor się nie identyfikuje, ma być podstawą odwołania go z funkcji.

Ustawa też tego nie przewidziała, w Polsce instytucje kultury i muzea działają w dużej mierze w ramach kontraktu po przyjętym programie, jako instytucje w dużej mierze niezależne. Właśnie między innymi po to, żeby tego typu naciski polityczne nie były realizowane. Tutaj w oficjalnym komunikacie podano przyczyny, które wołają o pomstę do Boga, bo mówią przecież o tym, że dyrektor ma mieć te same poglądy, co minister, który realizuje ogólnopolską politykę w ramach kultury i dziedzictwa narodowego. Takich wymagań w krajach demokratycznych, zwłaszcza w demokracji liberalnej, jeszcze nie było. To, co teraz jest wprowadzane, to jest nowość. I w związku z tym ta kontrola NIK powinna objąć także kontrole procedury zwalniania i odwoływania dyrektorów w instytucjach kultury, instytucjach pamięci. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Otrzymałem wniosek od pani poseł Barbary Okuły. Chciałbym tylko doprecyzować, bo we wniosku nie mam informacji o jaki okres chodzi, więc prosiłbym…Przez mikrofon oczywiście, nie musi pani uzupełniać wniosku, natomiast dla mnie bardzo ważne jest to, jaki jest proponowany zakres kontroli, jeżeli chodzi o czas.

Poseł Barbara Okuła (Polska2050-TD):

Przede wszystkim 2016–2023.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Mamy trzy wnioski, a właściwie cztery, bo pan poseł Gliński zgłosił dwa wnioski w jednym. Pan poseł Jacek Świat, proszę bardzo.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Szanowni państwo, myślę że trzeba zaproponować temat, który można rozbić na dwa oddzielne, ale zgłoszę go jako całość. Chodzi mi o – przede wszystkim ekonomiczne, ale również formalne – podstawy i konsekwencje postawienia w stan likwidacji mediów narodowych oraz Polskiej Agencji Prasowej. Wiemy, że podstawy prawne były tutaj bardzo wątpliwe, a jeszcze bardziej wątpliwe są preteksty ekonomiczne, szczególnie szokujące w kwestii Polskiej Agencji Prasowej, która jest w pełni finansowana przez budżet

państwa, w większości z własnych dochodów. Pretekst jakoby względy ekonomiczne były podstawą postawienia agencji w stan likwidacji jest kuriozalny, głęboko nieprawdziwy.

Warto też przyjrzeć się ekonomicznym efektom postawienia tych mediów w stan likwidacji. Chociażby kwestia tego, jak będzie wyglądał rynek medialny w terenie, kiedy likwidowane są de facto lokalne stacje radiowe i telewizyjne.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

A druga część wniosku?

Poseł Jacek Świat (PiS):

Warto przyjrzeć się temu, jakie straty poniosła telewizja na tych zawirowaniach. Tyle.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Od razu dodam, bo to się tyczy też pana posła Jacka Świata, że będziemy mieli debatę na temat ewentualnych strat. Jeżeli chodzi o to posiedzenie, które planowaliśmy na drugą połowę lutego, to pan przewodniczący Świrski poprosił mnie o zwłokę ze względu na konieczność bardziej precyzyjnego policzenia ewentualnych strat bądź „niestrat". Tak że to posiedzenie będziemy mieli w marcu, o czym państwo chcę też poinformować.

Mamy w związku z tym cztery wnioski, w tym jeden podwójny, będziemy po kolei te wnioski głosować w takich sformułowaniach, jak one zostały nam zaproponowane. Przedstawiciel NIK nie zgłaszał się? Mamy dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego w Najwyższej Izbie Kontroli. Chce pan zabrać głos? Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego w Najwyższej Izbie Kontroli Piotr Prokopczyk:

Oczywiście jeżeli byłyby jakieś pytania, to jestem gotowy do udzielenia wyjaśnień. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Tak myślałem, że taka formuła będzie najbardziej bezpieczna. Rozpoczniemy te głosowania zgodnie z kolejnością wpływania wniosków. Najpierw pani poseł Barbara Okuła, wniosek o to, abyśmy w ostatniej kadencji, krótko mówiąc, sprawdzili sprawy kadrowe, sposób zatrudniania osób, jeżeli chodzi o takie kryteria, jak: wykształcenie, kompetencja, podstawy do ewentualnych rozwiązań tych umów. I drugi element – łamanie ustawy o finansach publicznych, chodzi o takie wydatki, które miały niewystarczające uzasadnienie. I to jest główny cel tej kontroli. Czy do tego wniosku są jakieś uwagi? Nie widzę, przystępujemy do głosowania. Kto jest za tym, żeby podjąć taką kontrolę, zaproponować ją NIK? Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Widzę jeszcze poszukiwanie kart, więc chwileczkę poczekam. Czy już wszyscy zagłosowali? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

14 głosów za, 2 przeciw, 4 osoby się wstrzymały.

Mamy drugi wniosek, wniosek pana posła Piotra Adamowicza. Ten wniosek został mi odebrany przez samego wnioskodawcę.

Poseł Piotr Adamowicz (KO):

Przepraszam, tam był po prostu błąd.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Tak, tu był malutki błąd w uzasadnieniu, on został skorygowany. Chodzi o, krótko mówiąc, kontrolę Fundacji Lux Veritas z tym uzasadnieniem, które przedstawił pan poseł Piotr Adamowicz.

Czy do tego wniosku są uwagi? Nie widzę, przystępujemy w związku z tym do głosowania. Kto jest za propozycją przedstawioną przez pana posła? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Zamykam głosowanie, proszę o przedstawienie wyników.

14 głosów za, 7 przeciw, tym razem nikt się wstrzymał.

Mam wniosek pana posła Glińskiego, poddam go pod głosowanie w tych dwóch częściach, bo traktuję go de facto jako dwa wnioski. Panie pośle, czy jest zgoda na to, aby głosować oddzielnie?

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Pierwszy wniosek jest w związku z wycofywaniem się z różnych inwestycji przez obecne kierownictwo Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Te przykłady zostały podane, jak domniemam można je umieścić w uzasadnieniu. Chodzi m.in. o archiwa, ale także o dwie wspomniane i wymienione przez pana posła instytucje.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

I inne.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dobrze. Archiwa i inne. Jesteśmy gotowi do głosowania? Od razu dopowiem, panie pośle, że wydaje mi się, że wniosek jest nieco przedwczesny, ale rozumiem, że chce pan działać, krótko mówiąc, szybko.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Dlaczego pan przewodniczący uważa, że przedwczesny?

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bo nie we wszystkich decyzjach… Jeszcze nie wszystkie przykłady mamy potwierdzone. Mamy bardzo wiele ewentualnych zapowiedzi, ale nie mamy decyzji.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Do 2025 roku będziemy wiedzieli, jak wygląda sytuacja.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Być może.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Dlatego postuluję zbadanie, przecież ja nie przesądzam. O archiwach mamy potwierdzenie, bo otrzymałem, wczoraj chyba, odpowiedź na interpelację.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję za to uzasadnienie.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Wszyscy zagłosowali, jak widzę. Dziękuję, zamykam głosowanie. Proszę o przedstawienie wyników.

Za 9 osób, przeciw 12 osób, nikt się nie wstrzymał.

W drugim wypadku mamy propozycję kontroli dotyczącą trybu odwołania dyrektorów instytucji podległych Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego – wolę tak to nazwać, żeby nie używać wyłącznie określeń „artystyczne" i „muzealne", bo wtedy będziemy mieli wykluczenia. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Jeżeli można, prosiłbym, oprócz trybu kontroli, o zbadanie ewentualnych nacisków, o których słyszymy, które mają miejsce właśnie w związku z tym odwoływaniem.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

To już bardziej do ABW, panie pośle.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Panie przewodniczący, sytuacja jest na tyle poważna, że ja bym się z tego nie śmiał. To są wydarzenia, które mają znamiona szantażu, ponieważ wobec tych dyrektorów formułowane są propozycje zwolnienia w odpowiednich warunkach: korzystnych finansowo dla nich albo też przeprowadzania intensywnych kontroli i innych niedogodności związanych z ich życiem służbowym, i nie tylko.

To wymaga zbadania. NIK w swoim zakresie powinien to zbadać, a być może także inne służby będą badały w swoim zakresie. NIK na pewno powinien zbadać to, o czym

mówiłem, czyli odwołanie dyrektora na podstawie… Przeczytam państwu jeszcze raz, bo to naprawdę warto, żebyście wszyscy wiedzieli, w czym uczestniczycie, bo cała Koalicja Obywatelska popiera te działania: „Podstawą odwołania jest złożona wobec ministra deklaracja dyrektora…”

Poseł Michał Krawczyk (KO):

Panie pośle, ale słyszeliśmy to już, więc może z szacunku dla czasu drugi raz nie będzie pan czytał tego samego.

Bardzo proszę nie na „ty”.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Mamy sytuację taką, że odmienne poglądy na temat polityki, którą realizuje minister, są podstawą do odwołania dyrektora z jego stanowiska. To jest coś niebywałego.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

„…o braku identyfikacji z polityką i działaniami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego”. Czyli dyrektorzy są zmuszani do tego, żeby popierali np. bezprawne działania tego ministerstwa w obszarze mediów publicznych, ja już nie mówię o innych bezprawnych działaniach. Skandal niebywały.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Z mojej strony to nawet nie był sarkazm. Ograniczając uzasadnienie tego wniosku, życzliwie próbowałem zwiększyć szansę na jego ewentualną akceptację. Ale pan tej sugestii nie przyjął, co oczywiście rozumiem.

Głosujemy nad propozycją…

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Panie przewodniczący, jeszcze raz, bo za bardzo nie rozumiem. Czyli pan uważa, że mój wniosek ma mniejsze szanse na akceptację w tej Komisji, ponieważ będzie…

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

…wykraczał poza klasyczne kompetencje NIK. Ale tylko tyle.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Mówimy o kontroli w ramach kompetencji instytucji.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Rozumiem.

Poseł Piotr Gliński (PiS):

Natomiast sytuacja jest na tyle poważna, że każda instytucja powołana do kontroli czy do monitorowania prawidłowości funkcjonowania państwa polskiego powinna działać, ponieważ to, co się dzieje, to jest zamach na demokrację i państwo polskie.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo, wyraziłem tylko swoją opinię.

Przystępujemy do głosowania nad drugim wnioskiem pana posła Glińskiego. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo, proszę o podanie wyników.

Za 9 głosów, 12 przeciw, tym razem także nikt się nie wstrzymał.

Przystępujemy do głosowania wniosku pana Jacka Świata. W dużym skrócie chodzi o skontrolowanie procesu likwidacji mediów publicznych z szczególnym uwzględnieniem ewentualnych powstałych kosztów procesu tej likwidacji. Panie pośle, czy dobrze zrozumiałem wniosek?

Poseł Jacek Świat (PiS):

Tak, ale tu warto do mediów publicznych dodać Polską Agencję Prasową. To jest ważne. Przypomnę, że fuzja Orlenu i Lotosu była kontrolowana przez NIK, więc *per analogiam* i tutaj taką kontrolę należy przeprowadzić.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Czyli skontrolowanie procesu likwidacji mediów publicznych i PAP z konsekwencjami w postaci powstania określonych kosztów tych procesów.

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za tym wnioskiem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo, zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za 9 osób, 12 przeciw, nikt się nie wstrzymał.

W związku z tymi głosowaniami Komisja wystąpi z pismem zawierającym propozycje tematów kontroli do planu pracy NIK na 2025 r. i informującym, że zgodnie z przyjętymi głosowaniami Komisja wnosi propozycje tematów do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Przechodzimy do punktu trzeciego porządku dziennego. Zgodnie z art. 165 ust. 1 regulaminu Sejmu powołanie podkomisji stałych wymaga zgody Prezydium Sejmu. Rozpoczynamy w związku z tym tę procedurę. Jednocześnie informuję, że Prezydium Sejmu przyjęło nowe zasady dotyczące powoływania stałych podkomisji sejmowych i na podstawie przedłożonych przez komisje sejmowe poszczególnych wniosków uzasadniających cel powołania podkomisji oraz planu pracy podkomisji prezydium może wyrazić zgodę na powołanie podkomisji stałych, a każda z powołanych podkomisji co pół roku zobowiązana będzie do przedłożenia Prezydium Sejmu sprawozdania ze swej działalności. Od razu dodam, że Komisji Kultury i Środków Przekazu jako komisji średniej przysługuje powołanie trzech podkomisji. Jeszcze raz podkreślam – nie oznacza to, że wszystkie zgłoszone przez nas podkomisje zostaną przez Prezydium Sejmu zaakceptowane. Prezydium ma prawo odmówić ze względów rozmaitych, ale takie propozycje możemy składać.

Zgodnie z terminem pojawiły się trzy wnioski, mamy chyba trzech autorów na dzisiejszym posiedzeniu, więc będę prosić o przedstawienie tych propozycji. Przystąpimy do prezentacji tych projektów po kolei. Zaczyna pan poseł Maciej Wróbel. Ja tylko od razu powiem, że zwalniam przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli z obowiązku obecności, jeżeli tak można. Oczywiście nie oznacza to, że pana wypraszam, może pan spędzić z nami wieczór do końca. Ale bardzo panu dziękuję za obecność i także gotowość do odpowiedzenia na pytania, gdyby takie padły.

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego w NIK Piotr Prokopczyk:

Bardzo uprzejmie dziękuję.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to chętnie bym jeszcze chwilę pozostał.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Zapraszamy serdecznie.

Pan Maciej Wróbel, proszę bardzo.

Poseł Maciej Wróbel (KO):

Bardzo dziękuję.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, złożyłem wniosek o wyrażenie zgody na powołanie podkomisji stałej do spraw mediów. W związku z tym, że do zakresu działania Komisji należą sprawy m.in. polityki kulturalnej i informacyjnej państwa, a także prasy radia i telewizji, zasadne wydaje się, abyśmy zajęli się tematyką mediów. Rynek medialny przechodzi obecnie okres dynamicznych zmian, możliwości nowych technologii i internetu dają możliwość swobodnego nadawania programu radiowego, telewizyjnego czy podcastów w internecie, ale niezmiennie największymi nadawcami są główne stacje telewizyjne i radiowe, w tym oczywiście Telewizja Polska i Polskie Radio.

W obecnej sytuacji medialnej niezbędne wydaje się wypracowanie nowego modelu mediów publicznych, rozpoczęcie prac nad nową ustawą medialną. Swoje propozycje przedłożyły niektóre kluby parlamentarne, ale też środowiska dziennikarskie, stowarzyszenia, fundacje. Moim zdaniem celowe będzie rozpoczęcie prac nad analizą obecnego stanu prawnego, także rozpoczęcie konsultacji ze środowiskiem twórców, dziennikarzy, specjalistów do spraw techniki i nowych technologii.

Ponadto rynek mediów lokalnych, w tym małych telewizji emitujących swój program w sieciach kablowych – tych telewizji w Polsce jest około 150 – wymaga rozpoczęcia dyskusji nad uruchomieniem funduszu wsparcia tych mediów. Obecnie są one zdane

na finansowanie głównie ze strony samorządów lokalnych. Wobec powyższego według mnie zasadne wydaje się powołanie podkomisji stałej zajmującej się tematyką mediów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę o jedno uszczegółowienie, bo mamy dwie propozycje tytułów podkomisji – „do spraw mediów" i „do spraw mediów i polityki audiowizualnej". Jak brzmi finalna propozycja?

Poseł Maciej Wróbel (KO):

Panie przewodniczący, możemy pozostać przy krótszej, możemy pozostawić dłuższą, nie będę się upierał.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy są uwagi? Nie widzę, proponuję abyśmy przyjęli, że mamy tę – i tak nie za długą – wersję „do spraw mediów i polityki audiowizualnej" w związku z tym, że mamy zapowiedzi przynajmniej jednej ustawy dotyczącej polityki audiowizualnej i mediów jednocześnie. Byłoby to wtedy nazewnictwo bardziej adekwatne.

Dziękuję bardzo. Wolałbym, abyśmy przegłosowali po kolei wszystkie propozycje, by nie było tu wątpliwości, a więc nie przez aklamację, tylko przez głosowanie. Kto z pań i panów posłów – poczekam chwileczkę, dobrze – jest za złożeniem do Prezydium Sejmu wniosku o powołanie stałej podkomisji do spraw mediów i polityki audiowizualnej? Jak sekretariat będzie gotowy, to prosiłbym tylko... Od razu powiem, że nie ponaglam.

Dziękuję bardzo, otwieram głosowanie. Kto z państwa jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

Za 16 osób, 1 osoba była przeciw, 3 osoby się wstrzymały. Głosowało dwudziestu pań i panów posłów. Dziękuję bardzo.

Mamy uwagę do protokołu, gdyż przyrząd pana posła Glińskiego w tym głosowaniu, krótko mówiąc, zawiódł.

Mamy drugi wniosek, wniosek o to, aby powołać stałą podkomisję do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego. W przypadku tego wniosku… Która z pań, bo tu dwie panie mieliśmy, która z pań będzie referować propozycję tego wniosku? Proszę bardzo.

Poseł Paulina Matysiak (Lewica):

Dzień dobry, dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo….

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Pani Paulina Matysiak, żeby nie było wątpliwości.

Poseł Paulina Matysiak (Lewica):

Tak, zgadza się. Podkomisja do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego – ja zgłaszałam formę dotyczącą czytelnictwa i literatury polskiej, jak rozumiem, panie przewodniczący, ona została połączona z tą podkomisją związaną z prawem autorskim. Tutaj sprawa jest jasna, to podkomisja, której celem miałoby być: zajęcie się kwestiami działalności instytucji, instytutów literatury, działalności promocyjnej polskich pisarzy i poetów za granicą, ale też w kraju, festiwali literackich, działalności bibliotek. Patrząc na posiedzenia Komisji w poprzedniej kadencji Sejmu, wydaje mi się, że mieliśmy tylko jedno posiedzenie dotyczące funkcjonowania bibliotek. Warto by było tej kwestii poświęcić po prostu działania podkomisji rozszerzone o tę część związaną z prawem autorskim, bo wydaje mi się, że to też jest taki temat, który jest na czasie i budzi wiele wątpliwości. Dobrze by było tutaj popatrzeć, jak wygląda prawodawstwo w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Jak widzimy, jest to też propozycja zbudowania adresu dla wszystkich tych środowisk, które pani wymieniła; adresu dość precyzyjnego, choć środowisko jest bardzo szerokie

i z pewnością pracy w tej materii nie zabraknie, zwłaszcza że opinie dotyczące tego środowiska wpływają do nas dość regularnie.

Czy są uwagi co do nazwy, inicjatywy, propozycji powołania stałej podkomisji? Nie widzę, możemy w związku z tym przystąpić do głosowania pod warunkiem, że nasz kochany sekretariat potwierdzi, że jest gotowy. „Proszę uprzejmie" zabrzmiało. Zapytam też pana posła Glińskiego, czy z jego urządzeniem jest wszystko OK?

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za powołaniem stałej podkomisji do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo, Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

Za 17 osób, tym razem nikt nie był przeciw, 4 osoby się wstrzymały.

I ostatnia propozycja powołania stałej podkomisji do spraw edukacji artystycznej i kulturalnej dzieci i młodzieży. Bardzo się cieszę z rozdzielenia edukacji na artystyczną i kulturalną. Są to dwa kompletnie różne obszary. W jednym wypadku mamy do czynienia z edukacją zawodową, z drugiej strony de facto z popularyzatorstwem, ale nie tylko. Mamy taką propozycję, która została przedstawiona przez dwie panie poseł. I teraz jedną panią poseł widzę, druga chyba jest troszeczkę ukryta. Pani Barbara Okuła jest widoczna, natomiast jeżeli chodzi o panią Aleksandrę Leo, chyba jest ukryta, ale wydaje mi się, że jest. Jest, dobrze. Poproszę panią poseł o zreferowanie uzasadnienia do powołania tej stałej podkomisji. Proszę bardzo.

Poseł Barbara Okuła (Polska2050-TD):

Głównie chcielibyśmy się zająć propagowaniem kultury wśród dzieci i młodzieży, ze względu na to, że ostatnio ta młodzież ucieka nam trochę od kultury. Chcielibyśmy zachęcić, żeby odciągnąć od TikToków, od telefonów komórkowych, a propagować właśnie kulturę, teatry, spektakle dla dzieci. Mamy więc założenie, żeby pójść w tym kierunku.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Bardzo dziękuję, chyba….

Poseł Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Jeszcze dodam – w nowoczesny sposób, który będzie atrakcyjny dla młodzieży.

Przewodniczący poseł Bogdan Andrzej Zdrojewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Czyli mamy dodatkowe uzasadnienie, które uwzględnia także zmiany o charakterze cywilizacyjnym. Czy do tej propozycji są uwagi, pytania? Nie widzę. Możemy więc przystąpić do głosowania, jeżeli nam sekretariat… Usłyszałem „proszę uprzejmie", więc przystępujemy do głosowania.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Wszystkie urządzenia działają. Dziękuję bardzo, zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników.

Za 16 osób, nikt nie był przeciw, 5 osób wstrzymało się od głosu.

Szanowni państwo, od razu jeszcze powtórzę, że mamy decyzję naszej Komisji o zaproponowanie Prezydium Sejmu powołania trzech stałych podkomisji: do spraw mediów i polityki audiowizualnej, do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego, do spraw edukacji artystycznej i kulturalnej dzieci i młodzieży. Mamy trzech wnioskodawców i tych, którzy uzasadniali wnioski zobowiązać do przygotowania posiedzenia, kiedy uzyskamy zgody. W związku z tym zamykam ten punkt i informuję państwa, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Zamykam posiedzenie, dziękując państwu za obecność. Dziękuję bardzo.